

Aan de gemeenteraad van Emmen

Dienst Beleid

ons kenmerk 06.01858	uw brief van/kenmerk -	bijlage(n) 1	afdeling BVB
behandeld door A. Zuidema	telefoon (0591)68 54 45	Fax (0591)68 53 58	Emmen, 19 januari 2006

Onderwerp
Plan van aanpak WMO

Geachte leden van de Raad,

Per brief van 14 september 2005 bent u op de hoogte gesteld van het collegebesluit een projectorganisatie in te richten rondom de WMO. De WMO brengt de Wet Voorziening Gehandicapten, de Welzijnswet en delen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten samen. Het huidige beleid rond wonen, welzijn, zorg en gehandicapten is hiermee onderwerp. De gedeeltelijke uitvoering van de AWBZ is een nieuwe gemeentelijke verantwoordelijkheid.

In de commissie Samenleving van 15 november 2005 heeft een meerderheid van u aangegeven de inhoudelijke betrokkenheid van uw raad te willen benadrukken door het plan van aanpak WMO te bespreken in uw raadsvergadering. Voorts heeft u verzocht om voor 1 februari 2006 geïnformeerd te worden over het tijdschema van de invoering. In onze vergadering van 17 januari jl. hebben wij ingestemd met het plan van aanpak 'Invoering Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)'. Bijgaand ontvangt u dit plan van aanpak.

De projectopdracht die aan de basis van dit plan van aanpak staat, is het invoeren van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. In het plan van aanpak is aangegeven op welke wijze de projectorganisatie dit traject op zal pakken. Het beoogd effect is, de maatschappelijke ondersteuning (het welzijns-, woon- en zorgbeleid) in de gemeente dusdanig vorm te geven dat burgers de benodigde zorg kunnen krijgen. In het plan van aanpak is - naast een tijdschema - het doel en de beoogde resultaten van het project, de noodzakelijke activiteiten, de financiën, de projectorganisatie en het communicatietraject opgenomen.

Ten behoeve van cliëntenparticipatie is het plan van aanpak tevens toegestuurd aan de seniorenraad, het OSOG, de WMO-raad i.o. en de Jongerenraad.

Wij vertrouwen u met deze informatie van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

A.J. Mewe

C. Bijl

**Projectopdracht:
Invoering Wet Maatschappelijke Ondersteuning
(WMO) gemeente Emmen**

Opdrachtgever: B. Schuilingsh

Handtekening:

Projectleider: R. Koops

Handtekening:

Datum: 10 januari 2006

Versie: 07

Status: concept

Aanleiding en achtergrond project

In september 2005 heeft het College van Burgemeester en Wethouders een voorstel over de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) ontvangen en goedgekeurd. In dat voorstel zijn de hoofdlijnen van de WMO aangegeven en is een aantal besluiten over de start van de WMO opgenomen.

De hoofdlijnen van de WMO zijn verwoord in negen prestatievelden (PV's). Deze zijn:

- 1 Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten.
- 2 Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden.
- 3 Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.
- 4 Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.
- 5 Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en het bevorderen van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem.
- 6 Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.
- 7 Maatschappelijk opvang, advies en steunpunten huishoudelijk geweld.
- 8 De OGGZ (Openbare Geestelijke Gezondheids Zorg).
- 9 De ambulante verslavingszorg.

Eén van de besluiten die destijds door het College is genomen is de opdracht aan de directeur van de dienst Beleid om een projectorganisatie in te richten. Deze organisatie is verantwoordelijk voor het opstellen van een Plan van Aanpak ten behoeve van de invoering van de WMO in de gemeente Emmen.

Dit is het betreffende Plan van Aanpak. Hierin is aangegeven, hoe het traject van de invoering van de WMO in Emmen vorm zal worden gegeven.

De WMO is echter nog niet door de wetgevers goedgekeurd. In januari 2006 vindt de behandeling ervan in de Tweede Kamer plaats. Wat de wettelijke invoeringstermijn betreft, wordt er in het Plan van Aanpak vanuit gegaan dat dit plaats vindt per 1 juli 2006 of, indien uitgesteld, 1 januari 2007. Gegeven deze situatie is er voor gekozen de invoering van de WMO in fasen te knippen.

In de eerste fase worden die zaken aangegeven, die nodig zijn om per 1 juli 2006 of 1 januari 2007 de WMO te kunnen invoeren. Verder is er in dit stadium voor gekozen om de andere onderdelen qua planning nader uitgewerkt, zodra meer duidelijkheid is over de daadwerkelijke invoeringsdatum van de WMO.

Fase 1

In de eerste fase zullen de kaders worden uitgewerkt, die richtinggevend zijn voor de verdere opzet en organisatie van de WMO in Emmen.

Fase 2

In deze fase wordt een aantal deelresultaten opgeleverd, waaraan volgens de wettelijke vereisten moet worden voldaan. In dit Plan van Aanpak worden ze genoemd, maar nog niet uitgewerkt. Dit vindt plaats zodra de wetgever hierover meer duidelijkheid heeft gegeven.

Fase 3

In de derde fase wordt bezien, gegeven de bedoelingen van de wet en de noodzaak vanuit de Emmense praktijk, op welke beleidsterreinen een herijking gewenst is.

1. Doel en resultaat project

1.1 Doel project

Het project kent een drietal doelen:

- 1 De WMO is in de gemeente Emmen geïmplementeerd met de daarbij behorende verplichtende vereisten;
- 2 De Burgers krijgen de zorg, die ze nodig hebben;
- 3 Het huidige woon-, welzijns- en zorgbeleid, vallend onder de nieuwe wet, is financieel en inhoudelijk getoetst aan de aangegeven rijks- en gemeentelijke kaders.

1.2 Beoogde projectresultaten

Het project kent een eindresultaat en deelresultaten (verdeeld over drie fasen). Deze worden hierna weergegeven.

Eindresultaat en faseringen

Het eindresultaat is dat de Wet Maatschappelijke Ondersteuning in Emmen is ingevoerd. De invoering wordt in twee fasen geknipt, daarop volgt nog een derde fase.

In de eerste twee fasen worden die resultaten uitgewerkt die, bij invoering van de wet op 1 juli 2006 (of 1 januari 2007), op korte termijn moeten worden geregeld.

In de derde fase wordt nagegaan in hoeverre een herijking van de prestatievelden van de WMO noodzakelijk is. Dit zal zijn vertaling vinden in een voor vier jaar geldende beleidsnota.

Deelresultaten eerste fase

- 1 De (inhoudelijke en financiële) Kadernotitie is door de raad vastgesteld;
- 2 De WMO-raad is ingesteld.

De kadernotitie:

- Geeft de prioriteiten tussen de PV's aan;
- Is een richtsnoer voor raad en college;
- Geeft op hoofdlijnen aan wat we gaan doen (WMO in Emmens jasje);
- Geeft aan hoe we de WMO in Emmen willen uitvoeren.

De kadernotitie bevat vijf hoofdstukken:

- Inhoudelijke kaders
- Financiële kaders
- Kaders voor de huishoudelijke verzorging
- Kaders voor de vroegere WVG (alleen bij geen of gedeeltelijke zorgplicht !)

- Kaders voor het loket Zorg en Welzijn

Deelresultaten tweede fase

- 3 Huishoudelijke verzorging beschikbaar;
- 4 WVG herzien;
- 5 WMO-functies loket Zorg en Welzijn vastgesteld;
- 6 Sturings- en monitoringssysteem vastgesteld.

Deelresultaat derde fase

- 7 Beleidsnota voor vier jaar vastgesteld (inclusief startnotitie met tijdschema).

1.3 Kwaliteitseisen

Aan het project worden de volgende kwaliteitseisen gesteld:

- Het is al in een vroeg stadium interactief;
- Het is budgettaire neutraal;
- De kaders van de WVG en de huishoudelijke verzorging zijn op elkaar afgestemd.

1.4 Afbakening

Er is sprake van de volgende afbakening van het project:

- Het structureel maken van het loket Zorg en Welzijn valt buiten de projectopdracht en ligt bij de directeur Publiek;
- De actuele problemen op de diverse (in meerdere of minder mate) betrokken beleidsterreinen, zoals bijvoorbeeld op het terrein van vrijwilligersbeleid en accommodatiebeleid, worden niet opgehangen aan de invoering van de WMO.

1.5 Risico's

De invoering van de WMO heeft zowel politieke, beleidsmatige als beheersmatige risico's.

Politiek

- De nog onbekende keuzes van het Rijk (de wetgever);
- De aanstaande wisseling van de Raad/het College.

Beleidsmatig

- De mogelijk bestaande verkokering van beleidsterreinen.

Beheersmatig

- De financiële beheersing van de kosten.

2. Fasering van de activiteiten

2.1 Eerste fase

1. Kadernotitie (inhoudelijk en financieel) vastgesteld door de raad;
2. WMO-raad ingesteld.

Ten behoeve van de inhoudelijke en financiële onderdelen van de Kadernotitie, zal een aantal activiteiten uitgevoerd moeten worden. Hierna worden ze, per hoofdstuk, aangegeven.

Hoofdstuk 1 Inhoudelijke kaders

Per PV:

- Het beschrijven van het ambitieniveau (smal, op basis van bestaande uitvoering bestaande regelingen?);
- Het beschrijven op Emmens niveau van de doelgroepen;
- Het analyseren van de aanbieders;
- Het aangeven wat wel en niet onder de WMO valt (=afbakening);
- De producten aangeven en aangeven waar dat in de programmabegroting zit;
- Het aangeven van de aangegane verplichtingen;
- Het beschrijven de huidige stand van zaken (inhoudelijk);
- Het in kaart brengen van de verbanden tussen de PV's op Emmens niveau;
- Het aangeven van de beleidsruimte (meenemen: het contract met SEDNA loopt 31 december 2006 af);
- Het aangeven van inhoudelijke prioriteiten.

En verder:

- Het aangeven van samenwerkingsmogelijkheden met andere gemeenten;
- Het adviseren over de noodzaak van een eigen bijdrage voor voorzieningen;
- Het opstellen van kaders voor monitoring;
- De wijze waarop de (cliënten)participatie gestalte moet krijgen (WMO-raad en (een) andere cliënt(en)groep(en)).

Hoofdstuk 2 Financiële kaders

- Het uitwerken van het principe budgettaire neutraliteit;
- Het analyseren (van de mogelijkheden) van het Meerjaren Ontwikkelings Programma (MOP);
- Het beschrijven van de bestaande budgetten per PV (incl. bestaand geld van de gemeente);
- Het analyseren van het bestaand geld per PV als centrumgemeente (PV 7, 8 en 9);
- Het in beeld brengen van de geldstroom voor nieuwe taken (o.m. overheveling AWBZ-taken);
- Het in beeld brengen van de huidige taakstellingen per PV;

- Het aangeven hoe de WMO ondergebracht moet worden in de programma- en productenbegroting 2007;
- Het aangeven per PV wat beïnvloedbaar is en niet-beïnvloedbaar;
- Een prognose van de kosten WMO in 2010 bij ongewijzigd beleid en toenemende vergrijzing.

Hoofdstuk 3 Kaders huishoudelijke verzorging

- Het bepalen van de doelgroep;
- Het aangeven van een aantal scenario's voor de invoering van huishoudelijke verzorging;
- Het opstellen van een verordening.

Hoofdstuk 4 Kaders WVG herzien

- Bepalen wat budgettaire neutraliteit is;
- Schetsen van de mogelijkheden van de WVG bij gedeeltelijke of geen zorgplicht;
- Of en zo ja een eigen bijdrage of inkomenstoets noodzakelijk is en hoe dat is uit te voeren (gaan we het zelf doen of uitbesteden?);
- Het opstellen van een verordening.

Hoofdstuk 5 WMO-functies in loket Zorg en Welzijn

- Bepalen welke hulpvraag de gemeente in de toekomst wilt afdoen in het loket Zorg en Welzijn (mogelijkheden breed in beeld brengen);
- Nagaan of meerdere loketten noodzakelijk zijn in de gemeente;
- Het opstellen van een verordening.

Voor alle onderdelen gelden de volgende activiteiten:

- Het vaststellen van de concept-notities;
- Het bespreken van de concept-notities met de portefeuillehouders;
- Het versturen van de concept-notities naar o.m. de WMO-raad en Seniorenraad;
- Het organiseren van een inspraakbijeenkomst;
- Het indienen van concept-notities bij het college;
- Het (zo nodig) bespreken van de concept-notities in de raadscommissie;
- Het (zo nodig) bespreken van de concept-notities in de raad.

2.2 Tweede fase

3. Huishoudelijke verzorging beschikbaar;
4. WVG herzien;
5. WMO-functies loket Zorg en Welzijn geïmplementeerd;
6. Sturings- en monitoringssysteem vastgesteld.

2.3 Derde fase

7. Beleidsnota vastgesteld.

3.3 Werkverdeling

Activiteit	tijd (in uren)	doorlooptijd	wie
Kadernotitie (inhoudelijk)		1 juli 2006 klaar	A. Zuidema (trekker) J. Meulman M. Ahlers G.J. Mulder J. Gernaat
Kadernotitie (financieel)		1 juli 2006 klaar	M. Vroom (trekker) F. Engelbertink P. van Reijn P. Postmus M. van Veen H. Roede
Kaders huishoudelijke verzorging		1 juli 2006 klaar	G.J. Mulder (trekker) M. Ahlers J. Gernaat
Kaders WVG herzien		1 juli 2006 klaar	G.J. Mulder (trekker) M. Ahlers J. Gernaat
WMO functies loket Zorg en Welzijn vastgesteld		1 juli 2006 klaar	M. Ahlers R. Oosting
WMO-raad ingesteld		maart 2006 klaar	B. Schuilingh J. Vugteveen J. Gernaat R. Koops
Huishoudelijke verzorging beschikbaar		Oktober 2006 gereed	
WVG herzien		December 2006 gereed	
WMO functies loket Zorg en Welzijn geïmplementeerd		Januari 2007 gereed	
Sturings- en monitoringssysteem operationeel		Januari 2007 gereed	

3.4 Financiën

Eerste fase invoering WMO *) reeds beschikbaar gesteld	€ 50.000,-
Tweede en derde fase invoering WMO	€ 220.000,-
Totaal	€ 270.000,-

3.5 Organisatie

De organisatie van het project bestaat uit de volgende onderdelen:

- Bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever;
- Projectleider;
- Projectteams.

Onderstaand wordt aangegeven wat de taken en verantwoordelijkheden van de diverse organisatie-onderdelen zijn en hoe deze zullen worden georganiseerd.

Bestuurlijk opdrachtgever

Eén keer per maand vindt er een (voortgangs)overleg plaats tussen:

- Bestuurlijk opdrachtgever (coördinerend wethouder)
- Wethouders Financiën
- Voorzieningen Gehandicapten
- Ambtelijk opdrachtgever
- Projectleider
- Trekkers 3 werkgroepen

NB Als de kadernotitie in concept klaar is , zal er (zonodig) een breder bestuurlijk overleg plaats vinden.

Ambtelijk opdrachtgever

Het hoofd van de afdeling Beleidsvoorbereiding, de heer B. Schuilingh, is opdrachtgever voor het project. Hij geeft de kaders aan waarbinnen de projectleider uitvoering geeft aan het project. Tevens stelt de opdrachtgever mensen en middelen beschikbaar aan de projectleider. De opdrachtgever geeft zijn goedkeuring na elke fase en/of bij elk beslisdocument.

Projectleider

De heer R. Koops is projectleider. Hij is eindverantwoordelijk voor de realisatie van het project binnen de, door de opdrachtgever aangegeven, kaders.

De projectleider is belast met:

- De bewaking van de voortgang van het project;
- De bewaking van het budget;
- De bewaking van de kwaliteit van het project;
- De aansturing van het projectteam;
- Het (mede-)redigeren van de beslisdocumenten;
- Het (mede-)uitwerken van de projectopdracht;
- Het uitvoeren van algemene coördinatietaken, die nodig zijn om de eindresultaten op de afgesproken tijd klaar te hebben.

De projectleider heeft minstens twee keer per maand overleg met de opdrachtgever over de voortgang van het project.

Projectteams

Projectleider	R. Koops
Kernteam (met trekkers)	R. Koops A. Zuidema

	M. Vroom G.J. Mulder
Sub-werkgroep Kadernotitie inhoudelijk	A. Zuidema (trekker/eigenaar) J. Meulman M. Ahlers G.J. Mulder J. Gernaat
Sub-werkgroep Kadernotitie financieel	M. Vroom (trekker/eigenaar) F. Engelbertink P. van Reijn P. Postmus M. van Veen H. Roede
Kaders huishoudelijke verzorging	G.J. Mulder (trekker/eigenaar) M. Ahlers J. Gernaat
Kaders WVG herzien	G.J. Mulder (trekker/eigenaar) M. Ahlers J. Gernaat
WMO-functies Loket Zorg en Welzijn	M. Ahlers R. Oosting
WMO-raad ingesteld	B. Schuiligh (trekker/eigenaar) J. Vugteveen J. Gernaat R. Koops

Het totale projectteam bestaat uit een aantal deskundigen en is daarmee multidisciplinair. Het projectteam is verantwoordelijk voor de feitelijke uitvoering van het project. Het onderdeel kernteam komt één keer per drie weken bijeen.

Trekker/eigenaar

Zoals in paragraaf 3.2 is aangegeven, zijn voor de verschillende activiteiten eigenaren/trekkers aangegeven.

Zij hebben de volgende taak:

- Het maken van een verdere detaillering van de planning van de werkzaamheden (indien gewenst);
- Het initiëren van overleg met derden ten behoeve van het deelresultaat (o.m. op basis van de organisatie- en informatiematrix);
- Het bewaken van de geplande werkzaamheden conform de opdracht uitgevoerd worden op basis van (o.a.) de vastgestelde planning en kwaliteitseisen;
- Het (mede-)opstellen van de rapportage(s) aan het projectteam;
- Het uitvoeren van coördinatie, die nodig is om op de afgesproken tijd met voorstellen naar het kernteam te kunnen komen.

3.6 Communicatie

Communicatie wordt in het WMO-traject een belangrijk punt. Zowel voor interne als voor externe doelgroepen heeft de invoering van de WMO, maar ook het gehele traject daaraan voorafgaand, grote gevolgen. Zeker wanneer de voorbereiding deels interactief moet gaan plaatsvinden, neemt communicatie een belangrijke plaats in.

Er moet een communicatieplan komen, gekoppeld aan de fasering van het projectplan. Met de uiteindelijke doelstelling voor ogen moet per fase en doelgroep bekeken worden wat de beleidsdoelstellingen zijn en de daaruit voortvloeiende communicatiedoelstellingen. Een uitgebreide en duidelijke analyse is vereist van de betrokken doelgroepen, de fase waarin zij in beeld komen en welke boodschap wij wanneer en aan wie kwijt willen.

Door de bijeenkomsten met de trekkers en in de verdere uitwerking van de plannen moet de omvang en het beeld duidelijk worden. Aan de hand van de conclusies hieruit en de uiteindelijke afspraken die gemaakt worden, kan het communicatieplan vormgegeven worden.

Vaststaat dat in ieder geval de volgende communicatiemiddelen worden ingezet:

- Raadsconferentie (12 januari 2006);
- Inspraakbijeenkomst over de kadernotitie;
- Advies vragen aan de WMO-raad;
- Inrichten van een WMO-site;
- Informeren van externen via de Emmen-pagina.

3.7 Informatiebeheer

Informatie- en organisatiematrix

Wie Wat	Proj. leider	Kern- team	Opdr. Gever	Weth.	D.O	B&W	Raad	WMO -raad	Sen. raad	Instel- lingen	Inwo- ners	
Plan van Aanpak	Δ		◇	◇	◇	◇	o	+	+	+	+	
Kadernotitie (inh. + financieel)	Δ	Δ	◇	◇	◇	◇	o				+	
Kaders huishoudelijke verzorging	Δ	Δ	◇	◇	◇	◇	o				+	
Kaders WVG herzien	Δ	Δ	◇	◇	◇	◇	o				+	
WMO functies loket Zorg en Welzijn vastgesteld	Δ	Δ	◇	◇	◇	◇	o				+	
WMO-raad ingesteld	Δ	+	Δ	◇	◇	◇	o	+	+			

Δ opstellen
o goedkeuren

adviseren
◇ toetsen

+ ter informatie
> administreren